

Skolebibliotek i videregående er ikke valgfritt

Skolebibliotekene i videregående opplæring spiller en avgjørende rolle i elevenes fordypning, informasjonskompetanse og studieforberedelse. Likevel ser vi at skolebibliotekene i fylkeskommunene rammes når budsjettene strammes inn. Åpningstider reduseres, stillinger kuttes eller biblioteket mister sin faglige og pedagogiske funksjon.

Hva står på spill?

Opplæringsloven § 15-5 slår fast at alle elever skal tilgang til et skolebibliotek i skoletiden. Forskrift til opplæringsloven § 11-2 utdypet hvordan biblioteket skal brukes aktivt i opplæringen og hvem som har ansvaret for det. Med dette forventes det at fylkeskommunene legger til rette for bibliotek som støtter opplæring, fordypning og kritisk tenkning. Skolebiblioteket er en del av læringsmiljøet, og skal støtte både elever og lærere i arbeidet med å oppfylle læreplanens mål.

- **Informasjonskompetanse og faglig fordypning:** Elever i videregående møter økte krav til selvstendig arbeid, kildekritikk og akademiske ferdigheter. Skolebiblioteket er avgjørende for å utvikle disse.
- **Fagkompetansen svekkes:** Uten bibliotekarere med relevant faglig og pedagogisk kompetanse blir biblioteket redusert til et oppholdsrom, ikke en læringsressurs.
- **Ulikhet i tilbud:** Nedbemanning fører til store forskjeller mellom skoler. Elever på noen videregående skoler får god veiledning, mens andre står uten støtte i viktige deler av opplæringen.
- **Effekten på læringsmiljøet:** Skolebiblioteket fungerer som en trygg og konsentrert arena for arbeid, og er særlig viktig for elever som trenger struktur og støtte i skolearbeidet.

BFs forventninger til fylkeskommunene

For at skolebibliotekene skal kunne fylle sin rolle som del av opplæringen, må fylkeskommunen ta ansvar for rammer, bemanning og kvalitet.

- Nedbemanning og endringer i bibliotektilbudet må bygge på reelle vurderinger av hvordan det påvirker elevenes læringsmiljø og opplæringens kvalitet.
- Skolebibliotekene skal bemannes med relevant bibliotekfaglig kompetanse og inngå som en del av skolens pedagogiske ressurs.
- Bibliotektilbudet må være systematisk og likeverdig på tvers av fylket – ikke avhengig av den enkelte skoleleders prioriteringer.
- Skolebiblioteket skal integreres i skolens arbeid med fordypning, faglig modning, kildebruk og digital dømmekraft.
- Tillitsvalgte og ansatte skal involveres tidlig i endringsprosesser, i tråd med hovedavtalen.

BF vil bidra

BF ber om å bli inkludert i all dialog som handler om skolebibliotek i videregående skole. Vi vet at kutt ikke kommer av motvilje, men av utgiftspress. Derfor vil vi:

- Ha en aktiv dialog med fylkesledelse og skoleeiere om nasjonale forventninger, forskning og praksis.
- Fremheve betydningen av skolebibliotekfaglig kompetanse.
- Bidra med råd om hvordan skolebibliotek kan forankres i det pedagogiske arbeidet i videregående skole.

Skolebiblioteket er ikke et tillegg til, men en sentral del av læringsmiljøet. Det er der vi bygger ferdigheter som elevene skal ta med seg videre i utdanning, arbeid og samfunnsliv.